

**Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání MŠ Sovička
s motivačním tématem:**

„Velký je člověk ten, který neztratil své dětské srdce.“ Jan Amos Komenský

Mateřská škola „Sovička“ Tehov

Zpracovala: Michaela Patejřková a Mgr. Věra Pilná

Platnost dokumentu: 1. 9. 2022

č. j.: 161/2022

1. Identifikační údaje

Název školy: **Základní škola a Mateřská škola Tehov**

Sídlo: Svatojánská náves 78, 251 01 Tehov

Ředitelka: Mgr. Radana Šimčíková

Telefon: 323 640 573

Telefon do mateřské školky: 727 821 403

E-mail: reditelka@zstehov.cz

ID dat. schránky: 6jhms4s

Web: www.zstehov.cz

Kapacita: 24 dětí

IČO: 75034182

DIČ: CZ75034182

IZO MŠ: 181055112

Org. číslo školy: 52238

REDIZO: 600052338

Zřizovatel MŠ a LMŠ Tehov: Obec Tehov, Panská 107, 251 01

Tehov tel.: 323 640 722, fax: 323 607 063, e-mail: ou@tehov.cz

2. Obecná charakteristika školy

Mateřská škola se nachází v klidném vesnickém prostředí, kousek od obce Říčany, v nadmořské výšce 437 m n. m. v okrese Praha-východ. Přestože je školka v malé blízkosti hlavního města Prahy (dostupnost pomocí MHD cca 30 minut), přesto je v prostředí, kde jsou příroda a přírodní krásy velkým bohatstvím.

Název mateřské školky Sovička vypovídá o tom, že je naším společným cílem vytvořit prostředí, které je zvědavé, kde je prostor pro tvoření, fantazii, vlastní dětské zkoumání, a kde se mohou děti vyvíjet svým tempem, podle svých potřeb a mají k tomu i potřebné pedagogické vedení.

Školku „Sovička“ tvoří přízemní budova, která byla postavena a dokončena v roce 2013, od 3. února 2014 zahájila mateřská škola s kapacitou 24 dětí svou činnost. Školka se nachází v centru obce, na Svatojánské návsi. Jednopodlažní budova je součástí budovy základní školy z roku 1905. Tato byla před výstavbou mateřské školy zrekonstruována a společná výdejna jídla propojuje obě budovy. V mateřské škole se nachází vstupní hala, šatna dětí, umývárna a WC dětí, třída s hernou, kancelář, umývárna a WC zaměstnanců, menší sklad ložního prádla, větší sklad pro tělocvičné nářadí a náčiní, venkovní sportovní a herní prvky.

Součástí školy je zahrada a hřiště pro herní a sportovní vyžití dětí nejen mateřské školy, ale i základní školy a v odpoledních hodinách i pro využití místní družiny a mateřinky.

Mateřskou školu obklopuje na jedné straně velká zahrada se vzrostlými listnatými stromy, která je dětmi bohatě využívána v každém ročním období a téměř za každého počasí. Děti se zde seznamují s krásami přírody a se změnami, které nabízí každé roční období. Sama příroda pak bývá zdrojem mnoha zážitků a inspirací jak pro učitelky, tak pro samotné děti. Na zahradě pořádáme i setkání s rodiči při různých společných akcích (Zahradní slavnost s pasováním předškoláků na školáky, společné focení, divadelní představení, zážitkové programy, pasování čtenářů apod....).

Současně využíváme i blízké okolí školky k vycházkám a přímému kontaktu dětí s blízkou přírodou na Hůře a v jejím okolí. Společná setkání se třídou lesní MŠ se zpravidla konají na pozemku č. 190/3, kde se nachází zázemí Lesní mateřské školky „Třešňovka“, která je odloučeným pracovištěm naší MŠ. Je naším cílem, aby se děti (pokud to umožňuje epidemiologická situace) co nejvíce stýkaly s dětmi MŠ Sovička, protože se společně sejdou v 1. třídě základní školy v Tehově a stanou se spolužáky. Je tedy bonusem, že se znají ještě před vstupem do školní třídy.

Prostředí vesnice, blízkost běžného venkovského života, lesy kolem, prostředí Říčanského potoka z jedné strany, prostředí potoka Rokytky či několika místních rybníků (Panského,

Lada I, Lada II, Doubí) – to vše nabízí dětem mateřské školy „Sovička“ rámec, kde může probíhat jejich vzdělávání a výuka. S tímto důrazem na poznávání nejbližšího okolí svého rodiště, přistupují i pedagogové MŠ Sovička k výuce a přípravě témat, kterým se ve školním roce s dětmi věnují.

V současné době má mateřská škola Sovička jednu třídu heterogenní MŠ o kapacitě 24 dětí. Děti jsou přijímány ve věku od 3 do 6 let, resp. 7 let v případě školních odkladů.

Počet pracovníků MŠ: 2 kmenové učitelky, asistentka pedagoga (v případě inkluze dětí s podpůrnými opatřeními), hospodářka, pracovnice na výdej stravy, uklízečka. Pedagogové úzce spolupracují s PPP v Říčanech a se speciálním pedagogem ZŠ a MŠ Tehov.

3. Podmínky vzdělávání

Předškolní vzdělávání v MŠ „Sovička“

- v MŠ Sovička je pedagogická a výchovná činnost soustředěna zejména do tří základních oblastí tak, aby se děti v naší mateřince cítily dobře a odcházely dobře připravené na další školní docházku – do Základní školy v Tehově.
1. Poradenství a pedagogická diagnostika v MŠ „Sovička“ s úzkou spoluprací s PPP Říčany
  2. Školní zralost a připravenost s důrazem na logopedickou přípravu
  3. Dětský svět je plný dobrodružství, fantazie a tvůrčích výprav
  4. Klíčové kompetence, které reagují na změny ve společnosti a připravují děti, aby v těchto situacích obstály (wellbeing, digitální kompetence, online výuka, válečná situace, finanční gramotnost apod.)

Ad1)

Poradenství a pedagogická diagnostika v MŠ Sovička s úzkou spoluprací s PPP Říčany

V průběhu předškolního vzdělávání dbáme na výchovné a vzdělávací podmínky učení a vytváříme předpoklady pro prohlubování vzdělávání tím, že maximálně podporujeme individuální rozvojové možnosti dětí. Je naším cílem umožnit tak každému dítěti, aby se dostalo k optimální úrovni osobního rozvoje a učení, resp. k takové úrovni, která je pro dítě individuálně dosažitelná. Toto vše konzultujeme průběžně s rodiči dítěte během osobních konzultací a v případě potřeby dáváme doporučení na vyšetření např. ve specializovaném odborném pracovišti Pedagogicko-psychologické poradny v Říčanech, se kterou úzce spolupracujeme. Jsme přesvědčené, že včasná diagnostika umožňuje dítěti

i případné dílčí opoždění dohnat, pokud se včas zacílí na možnosti nápravy. Jsme nakloněni bližší formě spolupráce s odbornými lékaři (psychologem, psychoterapeutem, logopedem, psychiatrem apod.) dítěte tak, aby dítě mělo možnost co nejvíce se posunout ve svém osobním vývoji.

Ad2)

Školní zralost a připravenost s důrazem na logopedickou průpravu

Od budoucího prvňáčka se očekává jistá schopnost a vyzrálá úroveň sociální, citová i pracovní. Umět přirozeně situaci ovládat své chování, podřídit se autoritě učitele, zajímat se o spolužáky, navazovat kamarádství s ostatními dětmi, ustoupit od svých momentálních přání, podřídit se většině, neprosazovat se na úkor ostatních spolužáků, to vše je pro předškolní děti výzvou. Jedním z dalších úkolů pro nastávajícího prvňáčka je schopnost přijmout to, že hovoří někdo jiný, ať už kamarád či pedagog, že dostal zadanou práci a musí přerušit svou vlastní hru a jít plnit jiný úkol. Plnit náročnější úkoly, soustředit se přiměřenou dobu na práci, úkoly dokončovat, pracovat samostatně, to jsou další výzvy, kterým se budeme společně věnovat. Pro některé děti je náročné odloučení od rodičů, případně se dělit o pozornost s jinými dětmi ve školce, a proto je tak důležité sociální prostředí mateřinky a to, že máme možnost společně tyto situace trénovat. Nemalou výzvou je pro naše děti logopedická průprava, které se věnuje většinou 2x týdně s kmenovými učitelkami, kdy předškolní děti jsou ve speciální skupině cíleně připravovány k větší logopedické vnímavosti a připravenosti. Procvičujeme motoriku orofaciální oblasti, mluvidel, sluchové vnímání, sluchovou paměť, zrakové vnímání, zrakovou paměť, orientaci na vlastním těle, ale i v prostoru i čase, stejně tak jako na papíře. Rozvíjíme předčíselné představy a soustředíme se na rozvoj řeči, motoriku jemnou i hrubou, trénujeme koordinaci ruky, ale i oka, pracujeme s lateralitou a snažíme se o správný úchop tužky a věříme, že se tato příprava vždy projeví v tom, jak hladký bude nástup do základní školy poté, co naše děti opustí mateřinku. Všechny přípravy vedeme formou hravou, protože věříme, že když děti výuka baví, dělají pokroky největší. Jednou týdně se cíleně na 30 minut věnujeme díky spolupráci s Mgr. Kateřinou Šebkovou práci s dechem a dechovým cvičením spolu s nácvikem hry na zobcovou flétnu. Děti se tak nenásilnou formou seznamují nejen s vlastní muzikálností, ale i nácvikem správného dýchání.

O výuce obecně:

- Výuku přizpůsobujeme vývojovým a kognitivním podmínkám, sociálním a emocionálním potřebám dětí 3–6letých, dbáme na respektování vývojových specifík a odlišností dětí tohoto věku.
- Snažíme se vědomě předávat hodnoty, které jsou nám blízké – svoboda, odpovědnost, rovnost, soužití s přírodou, odpovědnost za skupinu, hranice mého já a ostatních v symbióze
- Vědomá práce s hodnotami je zakomponována do každodenních aktivit, které jsou dětem nabízeny, děti mají právo se podílet na rozhodnutích a v určitých chvílích i spolurozhodovat
- Při pohybu v přírodě či na zahradě mohou děti plně pociťovat svobodu, ve smyslu volnosti prostranství, vnímání zvuků přírody, zvuků zvířat, ale i zvuků ticha
- Dětem dáváme možnost pocítit důsledky vlastního počínání a učení se praxí, že jsou rizika, se kterými musí počítat a věci, které někdy musí přijmout, děti se učí přijímat hranice, přijímat pravidla skupiny a pedagogického vedení

Ad 3) Dětský svět je plný dobrodružství, fantazie a tvůrčích výprav

Je naším cílem stavět na dětské přirozenosti, kterou chceme dále rozvíjet. Tedy to, co ne vždy všechny hračky podporují, my budeme podporovat vlastní zkoumání dětí, jejich zvědavost, tvoření, fantazii, schopnost učit se a rozvíjet paměť hrou, opakováním a vlastní hrou. Budeme stavět na tom, že dětská hra „bez cíle, bez vedení“ je opravdu důležitá pro jejich rozvoj a jsme v souladu se Zdeňkem Matějčkem a jeho knihou „Co děti nejvíc potřebují“.

Během školního roku se věnujeme průběžně tématům, svátkům, významným dnům a pranostikám, provázíme děti v tom, aby znaly svou českou minulost a dokázaly se v ní orientovat.

Mateřská školka SOVIČKA

- **S** jako spolupráce, kdy se nebojíme oslovit i další děti a kamarádit se nejen ve třídě Soviček, ale i s dětmi v lesní MŠ „Třešňovka“, v družině, ve třídách základní školy
- **O** jako odvaha k novým dobrodružstvím a novým výpravám po okolí

- **V** jako snaha vědět víc a pít se po nových informacích, používat moderní technické pomůcky k výuce a vědění
- **I** jako inspirace, kdy pedagog přináší témata a možnosti a děti tvoří dle svých představ a chtění
- **Č** jako čestnost a snaha přijmout i část mého já, kdy se musím učit přijmout své hranice
- **K** jako kreativita, kdy se děti mohou svobodně projevovat a jsou k vlastní tvorbě inspirováni a vedeni učitelem
- **A** jako aktivity, které přinášejí nejen pedagogové, děti, ale i rodiče, protože školka je místem setkávání všech a ovlivňují se navzájem

Ad 4)

Klíčové kompetence, které reagují na změny ve společnosti a připravují děti, aby v těchto situacích obstály (wellbeing, digitální kompetence, on-line výuka, válečný stav)

Současné potřeby dítěte se mění s ohledem na svět, který přináší nové výzvy. Nové situace, které musela řešit novým způsobem nejen mateřská škola, ale i ministerstvo, stát, všichni rodiče, kdy mateřské škola musela s ohledem na nakažlivost onemocnění způsobené např. virem řešit výuku jiným způsobem, vede pedagogy k tomu více se věnovat i jiným možnostem výuky. Přehodnotit kompetence získávané v MŠ a přijmout a zohlednit, že i dítě předškolního věku potřebuje ve výuce rozvíjet digitální gramotnost a seznámit se s digitálním světem a jeho možnostmi. A i to bude naším úkolem.

Zároveň se také postavíme k událostem, které je třeba dětem předškolního věku umožnit pochopit a přemýšlet o nich (válečný stav, nový kamarádi z cizí země, jinakost našich zvyků) a to vše bude dalším úkolem, kterému se budeme ve školním roce věnovat.

Samozřejmostí ranního kruhu v naší mateřské škole je také primární prevence proti rizikovému chování. V předškolním věku se zaměříme především na výchovu ke zdravému životnímu stylu, k rozvoji pozitivního vnímání sebe sama (např. muzikoterapie, dětská jóga, sokol), pozitivního sociálního chování a rozvoji

psychosociálních dovedností a zvládání zátěžových situací dětí. Budeme soustavně budovat důvěru nejen v kolektiv a vrstevníky, ale i sebedůvěru dítěte a důvěru ve svět dospělých.

Projekt školní vzdělávací činnosti

Integrované bloky září–červen

Vzdělávání tvoří integrované bloky, které vznikly na základě spolupráce a diskuse pedagogických pracovníků a ředitelkou školy. Uspořádány jsou s důrazem na posloupnost s ročním obdobím a svátky během roku. Každý měsíc je spojen s lidovou pranostikou. Pořadí i délku jednotlivých témat je možné změnit podle aktuálních potřeb. Důležitá je souhra pedagogů ve třídě, kteří se vzájemně svými náměty při ranní a odpolední směně doplňují.

ZÁŘÍ

Září, na léto jde stáří.

Naše školka

Já a moji kamarádi

Vlaštovičko, leť

Babí léto

Cílem tohoto bloku je uvést dítě do společenství ostatních dětí, usnadnit vstup do MŠ novým dětem, podporovat vztahy mezi dětmi a umožnit jim navazování nových přátelství. Rozvíjet komunikativní dovednosti, umět naslouchat druhému a aktivně se podílet na vytváření společné pohody. Seznámit se s místem a prostředím, s pravidly bezpečného chování v MŠ, na školní zahradě i mimo areál školky. Pomocí projekce, obrázků či pozorování v přírodě se děti seznámí se změnami, které nastávají s příchodem podzimu.

Navrhované činnosti

- neformální rozhovory mezi dětmi i dospělými, umět se dorozumět verbálně i neverbálně
- vytváření pravidel a vyjádření pomocí jednoduchých obrázků
- umět vyřešit jednoduchý problém samostatně i ve spolupráci s kamarády
- společně stanovení pravidel nekonfliktního, empatického chování, umět reagovat přiměřeně dané situaci
- recitace nových básniček, nácvik písní s podzimní tematikou
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- získávat povědomí o významu životního prostředí pro člověka
- sledování rozmanitostí a změn v přírodě
- zacházení s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami a materiály
- hry na zahradě, užívání různých pomůcek k pohybu (odrážedla)

Očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo

- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (oblékání, obouvání, zavazování tkaniček, zapínání zipu, knoflíků)
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví
- umět zacházet s běžnými prostředky denní potřeby

Dítě a jeho psychika

- zvládat odloučení od rodičů a blízkých
- ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování, uvědomovat si, že za sebe i své jednání dítě odpovídá a nese důsledky
- zapamatovat si krátké říkanky, básničky a umět je reprodukovat

Dítě a ten druhý

- umět se orientovat v novém prostředí, navazovat kontakty s dospělými
- přirozeně komunikovat s druhými dětmi a přizpůsobovat se pravidlům soužití mezi vrstevníky
- získat představu o významu dodržování určitého režimu

Dítě a společnost

- umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci
- pozorně poslouchat uměleckou projekci (literární, hudební, dramatickou, filmovou)

Dítě a svět

- mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka (umět se správně chovat v přírodě, v lese)
- být všímavý ke změnám a dění v nejbližším okolí
- spoluvytvářet pohodu prostředí, cítit se bezpečně a spokojeně

ŘÍJEN

Po svatém Matouši čepici na uši

Sklizeň na zahrádce, plody podzimu

Barvy podzimu, počasí.

Den stromů (20. 10.)

Kde máme svůj domov

Halloween

Posvícení

V tomto období se zaměříme na pozorování změn v přírodě na podzim. Využijeme k tomu školní zahradu, vycházky kolem zahrad rodinných domů a cesty do lesa. Budeme tvořit z přírodnin a budeme se věnovat podzimním radovánkám. Připomeneme si důležitost stromů pro člověka, co nám dávají a

kde se nacházejí. Osvojíme si základní pojmy o České republice. Připomeneme si havelské posvícení a oslavíme Halloween.

Navrhované činnosti

- ochutnávka různých druhů ovoce a zeleniny
- pozorování tvarů ovoce a zeleniny
- vycházky do přírody, hledání známých rostlin, stromů a přírodnin
- vytváření pravidel správného chování v lese
- práce s přírodninami
- kresba ovoce a zeleniny
- kreslení stromu, uvědomění si jednotlivých částí
- poznávání zvířat domácích i volně žijících
- malování české vlajky
- seznámení s českou hymnou
- nácvik říkanek a písniček s podzimní tematikou
- poznávání tradic a svátků našich (Posvícení) a cizích (Halloween)
- přiblížení pojmu pranostika, lidové rčení

Očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo

- zvládat sebeobsluhu, pečovat o osobní hygienu (mýt si a utírat si ruce, používat toaletní papír a splachovací zařízení)
- pohybovat se rytmicky, umět doprovázet pohyb zpěvem při pohybových hrách, při chůzi a rytmických činnostech
- zvládat výtvarné činnosti a provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami
- umět chytit míč

Dítě a jeho psychika

- vědomě využívat všech smyslů a zaměřovat se na to, co je z pozorovacího hlediska důležité,
- rozlišovat známé chutě, vůně i zápachy
- naučit se nazpaměť krátké říkanky, rozpočítadla, písničky
- zachytit a vyjádřit své prožitky,
- přijmout roli ve hře (organizátor, pozorovatel, spoluhráč)
- umět kooperovat a dohodnout se s ostatními

Dítě a ten druhý

- navazovat kontakty s dospělými (respektovat ho a komunikovat vhodným způsobem, rozlišovat vhodnost tykání a vykání)

- k mladším, slabším či postiženým dětem se chovat ohleduplně, respektovat rozdílné schopnosti, umět nabídnout pomoc

Dítě a společnost

- dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití, navazovat s dětmi kamarádské vztahy
- být schopné přistoupit na jiný názor a přijmout společné návrhy, přizpůsobit se společnému programu

Dítě a svět

- všimát si změn a dění v nejbližším okolí
- umět se orientovat a vyznat se v blízkém okolí mateřské školy
- ctít oslavy svátků, slavností a narozenin

LISTOPAD

Na svatou Kateřinu zalez pod peřinu

Dušičky

Svatý Martin

Vyletěl si pyšný drak

Koloběh vody

Co se děje se stromem

V tomto měsíci budeme rozvíjet vědomosti o počasí v závislosti na ročním období. Seznámíme se s neživou a živou přírodou.

Porozumíme koloběhu vody v přírodě. Připomeneme si tradici a svátek svatého Martina.

Navrhované činnosti

- pohybové hry se skoky, překážková dráha, přeskoky nízkých překážek
- nácvik kroku poskočného
- experimenty s neživou přírodou (sůl, písek, kámen) a porovnávání vlastností materiálů (tvrdý, sypký, ostrý, studený...)
- výroba papírového draka
- hledání různých podob vody a sestavování koloběhu vody v přírodě
- prohlížení knížek o počasí
- přiblížení tradice svátku sv. Martina
- uplatnění rytmických nástrojů při doprovodu písni

- poznávání hudebních nástrojů na obrázcích i ve skladbách
- přiblížení pojmu pranostika, lidové rčení

Očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo

- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru
- zvládat nižší překážky, různé nářadí a náčiní
- chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí
- zvládat jednoduché úklidové práce
- skákat snožmo i s rozběhem

Dítě a jeho psychika

- správně vyslovovat, ovládat dech a tempo řeči, mluvit zřetelně
- záměrně se soustředit a udržet pozornost
- používat jednoduchá souvětí, umět vyjádřit myšlenku, nápad
- poznat slova, která se rýmují
- snažit se uplatnit svůj názor a přání, přijímat drobný neúspěch
- vybavit si příjemné a nepříjemné
- tvořivě využívat přírodní a ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech

Dítě a ten druhý

- spolupracovat s dospělým
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem a respektovat jeho potřeby (dělit se o hračky či dobrůtky), umět počkat a vystřídat se

Dítě a společnost

- pochopit, že každý má ve společnosti (v rodině, ve třídě, ve skupině) svoji roli
- rozlišovat a vnímat společensky nežádoucí chování (lež, agresivita, ubližování)
- navazovat a udržovat kamarádké vztahy

Dítě a svět

- porozumět, že změny jsou přirozené a naučit se přizpůsobovat se jim
- mít poznatky o střídání denních a ročních období, jejich příčinách, o koloběhu vody, o přírodních jevech a dějích
- poznat, co je škodlivé a nebezpečné, různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou (vítr, záplavy, teplo, sucho, mrazy)

PROSINEC

Lepší Vánoce třeskaté než tekuté

Adventní čas

Mikulášova návštěva, sv. Barbora

Těšíme se na Ježíška

Cílem tohoto integrovaného bloku je seznámení dětí pomocí knih a časopisů s adventním časem a osvojení si poznatků o lidových tradicích a pranostikách, které jsou spjaty s Vánocemi. Děti se seznámí s postavami čerta, Mikuláše a anděla. Budou společně připravovat vánoční slavnosti, rozsvěcení vánočního stromu. Naučí se nazpaměť básničky, říkadla a písničky, které zazpívají, zarecitují či pohybově vyjádří. Budou se učit trpělivě poslouchat čtenou či vyprávěnou pohádku nebo sledovat filmové a divadelní pohádky.

Navrhované činnosti

- pohybová improvizace na hudbu
- didaktické hry se slovy
- charakteristické znaky zimy
- nácvik básní a koled s tematikou zimy a Vánoc
- vánoční přáníčka a zdobení třídy
- příprava vánoční besídky
- zdobení stromečku pro zvířátka v lese

Očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo

- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí
- znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici

Dítě a jeho psychika

- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film
- mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči
- správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí
- nenechat se vyrušit, neodbíhat od činností, pracovat v klidu
- vyslovovat a mluvit zřetelně a gramaticky správně
- rozpoznat první a poslední písmeno slova

Dítě a ten druhý

- spolupracovat s dospělým, obracet se na něj s prosbou o radu a pomoc
- spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření

- obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat názory druhého a dohodnout se na kompromisním řešení

Dítě a společnost

- orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída, mateřská škola)
- pomoci těm, kteří pomoc potřebují (např. sbírka pro psi útulek)

Dítě a svět

- mít poznatky o zvycích a tradicích, přijmout tradici oslav
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí, proměny komentovat, přizpůsobit oblečení-rozlišit pocit chladu a tepla
- být citlivý k přírodě

LEDEN

Jak na Nový rok, tak po celý rok.

Dojmy z Vánoc, Nový rok

Tři králové

Zimní příroda

Zimní radovánky

V tomto bloku poznáme další lidové tradice spojené s Novým rokem a tříkrálovými oslavami. Děti se seznámí s charakteristickými znaky zimy, naučí se vnímat střídání čtyř ročních období. Získají povědomí o životě volně žijících zvířat v zimě. Při hrách poznají vlastnosti sněhu a ledu. Uvědomí si nebezpečí úrazu při zimním sportování.

Navrhované činnosti

- vyprávění o Vánocích a dárcích od Ježíška
- výtvarné ztvárnění Tři králové
- poslech čtených i vyprávěných pohádek
- poznávání volně žijících zvířat a jejich stop
- rozlišování ročních období
- výroba krmítek pro ptáky
- rytmizace a melodizace slov
- upevňování správné výslovnosti
- cviky s důrazem na správné držení těla
- přiblížení pojmu pranostika, lidové rčení

Očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo

- zvládat základní pohybové dovednosti a běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- pohybovat se koordinovaně v přírodním terénu
- mít povědomí o ochraně zdraví a bezpečí, chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (na hřišti, v přírodě, ve školním prostředí)
- správně držet tužku, mít uvolněné zápěstí

Dítě a jeho psychika

- umět pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů, zaregistrovat změny ve svém okolí
- plnit úkoly podle instrukcí, přijmout povinnost, soustředit se na činnost a dokončit ji
- rozumět a používat základní pojmy označující velikost
- pamatovat si postup řešení, využít ho v podobných případech

Dítě a ten druhý

- navazovat kontakt s dospělými, respektovat ho
- obracet se na dospělého o pomoc a radu
- aktivně komunikovat s druhými dětmi, využívat i neverbální komunikaci
- všímat si, co si druhý přeje nebo potřebuje (umět se podělit o hračky, vystřídat se, počkat)
- umět odmítnout nepříjemný kontakt či komunikaci (nenechat se ošidit, ubližovat...)

Dítě a společnost

- zvládat požadavky plynoucí z prostředí školky, orientovat se v pravidlech a umět jim přizpůsobit své chování
- být schopné přistoupit na jiný názor, přijmout společné návrhy, přizpůsobit se společnému programu

Dítě a svět

- všímat si změn a dění v nejbližším okolí
- uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují
- vnímat, že svět má svůj řád, ale zároveň je rozmanitý a pozoruhodný

ÚNOR

Únor bílý pole sílí

Zimní sporty

Svatý Valentýn

Co děláme celý den

Masopust

V tomto integrovaném bloku se děti naučí orientovat v časových údajích v rámci dne (noc, den, ráno, večer), naučí se dny v týdnu a uvědomí si, jak čas plyne. Poznají různé druhy zimních sportů. Seznámí se s tradicí oslav masopustního období a svátkem svatého Valentýna.

Navrhované činnosti

- rozvíjení koordinovaného pohybu v různém terénu, překonávání překážek, udržování rovnováhy
- pozorování různých časoměřičů, experimenty s měřením času
- nácvik písní a básní se zimní tematikou
- výroba karnevalových masek
- valentýnské přání
- přiblížení pojmu pranostika, lidové rčení

Očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo

- ovládat koordinaci ruky a oka
- zvládat jemnou motoriku (zapnout knoflíky, zipy)
- mít povědomí o zásadách zdravého životního stylu a o pozitivních účincích pohybu a sportu v přírodě
- umět používat různé pomůcky k pohybu
- chytit míč obouruč, zvládat míčové hry

Dítě a jeho psychika

- umět používat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase
- mít přiměřeně bohatou slovní zásobu
- zapamatovat si pohádku, sledovat a zachytit myšlenku příběhu
- rozlišovat základní časové údaje
- naučit se nazpaměť krátké texty
- rozvíjet a obohacovat hru podle své fantazie

Dítě a ten druhý

- chápat osobnostní rozlišnosti

- spolupracovat při hrách a aktivitách různého zaměření, být ostatním partnerem
- dodržovat pravidla konverzace

Dítě a společnost

- vnímat umělecké a kulturní podněty
- vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se mi líbilo, co a proč mě zaujalo...)

Dítě a svět

- mít poznatky o zvycích a tradicích
- vyznat se v blízkém okolí (vědět, co se kde v blízkosti školy nachází)
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí

BŘEZEN

Březen, za kamna vlezem

Moje tělo

Zdraví, nemoc

Kniha – můj kamarád

Jaro – začíná to semínkem

Velikonoce

V tomto bloku si děti uvědomí své tělo, naučí se poznávat a pojmenovávat jeho jednotlivé části. Poznají a vyzkouší si jednotlivé smysly. Osvojí si poznatky a dovednosti důležité k podpoře zdraví, bezpečí a osobní pohody. Budeme probouzet zájem o knihy. Naučíme se poslouchat a různé texty a procvičovat paměť při nácvičování říkanek a básní. Při pobyt v přírodě budou děti pozorovat změny probouzející se jarní přírody. Připomeneme si tradice a zvyky Velikonoc.

Navrhované činnosti

- sestavování lidského těla z částí a jejich pojmenování
- kresba lidského těla
- vyprávění o nemocech a úrazech z vlastní zkušenosti
- dramatizace návštěvy u pana doktora
- procvičování smyslů
- relaxační cviky, hudebně-pohybové hry
- prohlížení knížek, výstava nejoblíbenějších knížek přinesených z domova
- ilustrace pohádky, seznámení s pojmy spisovatel, ilustrátor
- návštěva obecní knihovny
- pozorování změn jarní přírody v okolních zahradách a při vycházkách do lesa

- sázení rostlin (semínko, klíček, lístek)
- přiblížení pojmu pranostika, lidové rčení

Očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo

- umět pojmenovat některé viditelné části těla
- znát základní zásady zdravého životního stylu
- pečovat o osobní hygienu a samostatně zvládat pravidelné denní úkony (používání kapesníku, umýt si ruce po použití toalety, spláchnout toaletu, samostatně se obout a obléknout)
- ovládat koordinaci ruky a oka
- zvládat míčové hry s pravidly, chytit míč obouruč

Dítě a psychika

- vědomě využívat všech smyslů (rozlišovat chutě, vůně a zápachy, hmatem rozpoznat vlastnosti předmětu)
- projevovat zájem o poznávání písmen a číslic
- prohlížet si knihy
- samostatně plnit jednoduchý úkol
- rozlišovat vpravo, vlevo na vlastním těle

Dítě a ten druhý

- aktivně komunikovat s druhými dětmi
- přijímat názor druhého, chápat, že každý je jiný, něco jiného umí a že je to přirozené

Dítě a společnost

- uplatňovat návyky společenského chování ve styku s dospělými i dětmi
- vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky
- zacházet šetrně s knížkami i ostatními hračkami

Dítě a svět

- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví podporovat a které je mohou poškodit
- porozumět, že změny jsou přirozené a naučit se jim přizpůsobit
- mít pozitivní vztah k přírodnímu prostředí

DUBEN

Na svatého Jiří vylézají hadi a štíři

Jaro ťuká na dveře

Doprava a bezpečnost

Den Země

Čarodějnice

V tomto období budou děti vnímat jaro všemi smysly. Vytvoří si povědomí o vlastní sounáležitosti s živou a neživou přírodou. Upevní si znalosti o domácích a hospodářských zvířatech, naučí se pečovat o rostliny na školní zahradě. Naučí se rozlišovat dopravní prostředky, osvojí si správné chování při pohybu po komunikacích, seznámí se s dopravními značkami. Na Den Země si připomenou, jak se mají o ni starat a chránit. Naučí se třídit odpad.

Navrhované činnosti

- vyhledávání rostlin v atlasech
- vytváření herbáře
- vytváření pravidel správného chování v přírodě
- poslech písni s námětem jara
- návštěva dopravního hřiště
- výroba semaforu
- koláže dopravních prostředků
- pohybové hry s námětem doprava
- třídění odpadu
- návštěva tehovské farmy
- přiblížení pojmu pranostika, lidové rčení

Očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo

- zvládat hry s pomůckami
- zvládat chůzi a otočky bez ztráty orientace a rovnováhy
- samostatně jíst, používat příbor, používat ubrousek
- postarat se o osobní věci, o hračky a pomůcky

Dítě a jeho psychika

- vyjadřovat samostatně a smysluplně své myšlenky
- chápat základní číselné a matematické pojmy
- rozeznat a napodobit základní geometrické tvary
- rozkládat slova na slabiky, rozlišit krátké a dlouhé slovo
- dokončit hru i rozdělanou činnost
- zapamatovat si různé zvuky zvířat

Dítě a ten druhý

- spolupracovat s dospělým, obracet se na dospělého o pomoc, o radu
- uvědomovat si vztahy mezi lidmi (kamarádství)

- umět říci ne v konkrétní situaci, snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor

Dítě a společnost

- cítit sounáležitost s ostatními, mít povědomí o pravidlech chování a společenských normách
- spolupracovat při hrách a aktivitách, být ostatním partnerem

Dítě a svět

- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí a být citlivý k přírodě
- určit třídění odpadu
- znát a dodržovat základní pravidla chování na ulici, v dopravním prostředku

KVĚTEN

Studený máj – v stodole ráj

Naše republika

Moje maminka, rodina

Hmyzí říše

Voda kolem nás, Den otvírání studánek

Tento integrovaný blok věnujeme rozvíjení pocitu sounáležitosti s rodinou, lidmi a společností. Děti se seznámí s významnými květnovými dny, osvojí si základní pojmy o České republice, hlavní město, symboly ČR. Děti si uvědomí vztah k mamince, co pro každého znamená, co pro ni mohou udělat a co ona dělá pro ně. Poznáme strukturu rodiny. Pomocí obrázků a pozorování se naučí poznat hmyz a drobné živočichy žijící v trávě. Seznámí se s jejich životem a funkcí, kterou v přírodě zastávají. Uvědomí si vzájemnou závislost přírody a člověka, důležitost vody pro život. Děti se seznámí s různými řemesly a povoláními.

Navrhované činnosti

- vysvětlení pojmu stát, hlavní město, státní vlajka
- seznámení s mapou, globusem, jejich využití
- básně a písně o mamince, výroba přání
- kresba maminky
- prohlížení obrázkových knih a encyklopedií
- pozorování hmyzu v jejich přirozeném prostředí
- vyprávění o řemeslech
- didaktické hry k rozvoji správné výslovnosti, souvislého vypravování
- běh v terénu s překážkami, cvičení v přírodě
- přibližování pojmu pranostika, lidové rčení

Očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo

- zvládat jednoduchou sebeobsluhu a pracovní úkony
- pohybovat se koordinovaně a jistě v přírodním terénu
- pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus

Dítě a psychika

- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, všimnout si nového, změněného, chybějícího
- domluvit se slovy, porozumět slyšenému
- prožívat radost ze zvládnutého a poznání
- chápat matematické pojmy a souvislosti a podle potřeby je užívat
- uposlechnout pokyn dospělého a řídit se jím
- používat přídavná jména, vyjádřit vlastnosti osoby

Dítě a ten druhý

- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem
- spolupracovat s ostatními
- respektovat dospělého, rozlišovat vhodnost oslovení (tykáni, vykání)

Dítě a společnost

- vážit si práce druhých
- umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se
- uvědomit si citovou vazbu k rodinným příslušníkům a lidem kolem nás

Dítě a svět

- vnímat, že svět má svůj řád, je různorodý a rozmanitý
- být citlivý k přírodě
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem
- získat kladný vztah k domovu, k místu kde žijeme

ČERVEN

Na svatého Jána otvírá se létu brána

Den dětí, Den otců

Cestujeme po světě

Těšíme se na prázdniny

Rozloučení s předškoláky

V rámci oslav MDD získají děti poznatky o životě dětí z jiných částí světa. Donesou si svou oblíbenou hračku, slovně ji popíší. Naučí se vyjádřit svá přání.

Uvědomí si roli tatínka v rodině. Prohlédneme si mapy a popovídáme si o plánech na prázdniny.

Vytvoří si povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, uvědomí si klady a zápory při pobytu v přírodě. Poznají pravidla pohybu v chráněných oblastech. Rozloučíme se s předškoláky.

Navrhované činnosti

- prohlížení atlasu světa, mapy České republiky
- vyprávění o místech, která jsme navštívili, prohlížení fotografií, obrázků a pohlednic
- poslech hudby z jiných částí světa, zvyklosti a tradice
- vyprávění o nadcházejících prázdninových plánech
- výroba dárků pro tatínka
- tablo předškoláků
- relaxační cviky
- logické hry

Očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo

- vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být obezřetné, opatrné)
- vědět, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc
- projevovat běžný odstup vůči cizím lidem
- zvládat sebeobsluhu
- běhat, skákat, udržovat rovnováhu
- pracovat se stavebnicemi
- umět se postarat o své osobní věci

Dítě a psychika

- správně vyslovovat
- najít slova opačného významu, slova doplňující rým
- naučit se krátké texty
- uplatňovat postřeh a rychlost

- vyrovnat se s prohrou
- pozorovat a uspořádat předměty podle stanoveného pravidla
- poznat, co do skupiny nepatří

Dítě a ten druhý

- chápat, že každý je jiný, něco jiného umí, jinak vypadá a že je to přirozené
- chovat se citlivě k ostatním
- respektovat rozdílné schopnosti

Dítě a společnost

- orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (třída, rodina) a umět jim přizpůsobit své chování
- cítit se plnohodnotným členem skupiny

Dítě a svět

- mít povědomí o významu přírody pro člověka a uvědomovat si, že svým chováním člověk ovlivňuje vlastní zdraví i životní prostředí
- uvědomovat si rozdílnost kultur ve světě